

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0332/2010

1.12.2010

BETÆNKNING

med forslag til Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om etablering af et
EU-udrykningsberedskab
(2010/2096(INI))

Udviklingsudvalget

Ordfører: Iva Zanicchi

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET	3
BEGRUNDELSE.....	9
FORSLAG TIL HENSTILLING TIL RÅDET B7-0228/2010	13
UDTALELSE FRA UDENRIGSUDVALGET.....	15
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	18

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET

om etablering af et EU-udrykningsberedskab (2010/2096(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Lissabontraktatens artikel 196, hvoraf det fremgår, at “Unionen fremmer samarbejde mellem medlemsstaterne for at gøre ordningerne for forebyggelse af og beskyttelse mod naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer mere effektive”, samt at ”Målene for Unionens indsats er [...] at fremme sammenhængen i internationalt arbejde på civilbeskyttelsesområdet.”,
- der henviser til artikel 214 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvori det hedder, at formålet med Unionens aktiviteter på området humanitær bistand er at "yde bistand, hjælp og beskyttelse til befolkninger i tredjelande, der er ofre for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer”, og at disse aktiviteter skal ”gennemføres i overensstemmelse med principperne i folkeretten og principperne om upartiskhed, neutralitet og ikke-forskelsbehandling”,
- der henviser til den europæiske konsensus om humanitær bistand, der blev undertegnet i december 2007 af formændene for Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet og Kommissionen, og til den handlingsplan, Kommissionen forelagde i maj 2008, om gennemførelse af konsensusen,
- der henviser til Rådets konklusioner fra december 2007, hvori Kommissionen opfordres til at gøre bedst mulig brug af EU's civilbeskyttelsesordning og til yderligere at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne,
- der henviser til retningslinjerne for anvendelse af militære og civile midler til international katastrofehjælp (Oslo-retningslinjerne) som opdateret den 27. november 2006,
- der henviser til meddelelsen fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 23. februar 2009 om en EU-strategi til støtte for katastrofeforebyggelse i udviklingslande,
- der henviser til meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet af marts 2008 om styrkelse af EU's katastrofeberedskab (KOM(2008)0130) og Europa-Parlamentets beslutning af 19. juni 2008 om styrkelse af EU's katastrofeberedskab¹,
- der henviser til Michel Barniers rapport af 9. maj 2006 ”For a European civil protection force: europe aid”,
- der henviser til Europa-Parlamentets beslutning af 10. februar 2010 om jordskælvet for nylig i Haiti²,

¹ P6_TA (2008)0304.

² P7_TA (2010)0015.

- der henviser til sin beslutning af 21. september 2010 om forebyggelse af naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer,
 - der henviser til forslag til henstilling til Rådet B7-0228/2010 af 23. marts 2010 i henhold til forretningsordenens artikel 121, stk. 1, ”om etablering af et EU-udrykningsberedskab” af Anneli Jäätteenmäki, Charles Goerens, Louis Michel, Marielle De Sarnez og Frédérique Ries for ALDE-Gruppen,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 121, stk. 3,
 - der henviser til betænkning fra Udviklingsudvalget og udtalelse fra Udenrigsudvalget (A7-0332/2010),
- A. der henviser til, at antallet af katastrofer, der fører til væsentlige menneskelige, økonomiske og miljømæssige skader, er stigende på verdensplan, og til, at sådanne kriser indtræffer med større virkninger, hyppighed og omfang i flere dele af verden, hovedsageligt som følge af virkningerne af klimaændringer; der endvidere henviser til, at EU gør en betydelig indsats for at reagere på disse kriser,
 - B. der henviser til, at mangedoblingen og den hyppigere forekomst af aktioner uden for EU forværres af den globale økonomiske situation og de budgetmæssige begrænsninger, som understreger behovet for mere omkostningseffektive operationer,
 - C. der henviser til, at en fælles udnyttelse af ressourcer blandt de 31 stater, der er medlem af Fællesskabets civilbeskyttelsesordning (EU-27, Norge, Liechtenstein, Kroatien og Island), eller som et led i et øget samarbejde mellem medlemsstaterne kan være en fordel rent operationelt og finansielt,
 - D. der henviser til, at Kommissionens budget for humanitære katastrofer og især budgettet for ECHO's agentur, ikke kun har været fastfrosset men er faldet ubetydeligt i reel værdi i løbet af de seneste fem år,
 - E. der henviser til, at der i de senere år er gjort fremskridt i retning af et mere sammenhængende EU-katastrofeberedskab, især gennem gradvis styrkelse af civilbeskyttelsesordningen, bedre interaktion/koordination mellem civilbeskyttelse og humanitær bistand og anerkendelse af, at en integreret tilgang til katastrofehåndtering ikke kun omfatter selve indsatsen, men også forebyggelse og beredskab,
 - F. der henviser til, at EU's reaktion på jordskælvet i Haiti ikke blot udløste en hurtig, betydningsfuld og stor humanitær bistandsoperation, men også aktivering af civilbeskyttelsesordningen, som omgående og for første gang kunne deployere to moduler (en vandrensningsenhed og en avanceret lægestation), som blev finansieret gennem en forberedende foranstaltning vedrørende et EU-udrykningsberedskab,
 - G. der henviser til, at erfaringerne fra nylige kriser fortsat viser nødvendigheden af at forbedre EU's katastrofeberedskab for så vidt angår effektivitet, koordination og synlighed, og at disse katastrofer endnu engang har understreget behovet for et EU-udrykningsberedskab (en EU-civilbeskyttelsesstyrke),

H. der henviser til, at EU's evne til at beskytte borgerne liv og ejendom er en afgørende factor for dets troværdighed,

1. henstiller til Rådet:

- a) anerkender, at inkluderingen af civilbeskyttelse og humanitær bistand i én enkelt kommissærs portefølje med ansvar for humanitær bistand og kriseberedskab skaber bedre synergier inden for Kommissionen og bidrager til at øge sammenhængen i EU's katastrofeberedskab som helhed;
- b) opfordrer til større integration mellem civilbeskyttelse og humanitære arbejdsmetoder inden for GD ECHO, samtidig med at deres specifikke karakteristika bevares ved at opretholde en klar skelnen og afgrænsning af roller mellem dem for at øge synergierne og komplementariteterne og højne effektiviteten; opfordrer også det militære og civile personel og nødhjælpsarbejdere, der er involveret i katastrofeberedskab eller humanitære operationer, til at handle i overensstemmelse med principperne om neutralitet, uafhængighed og upartiskhed;
- c) gentager, at anvendelsen af civilbeskyttelsesressourcer, når de indsættes i en humanitær krise, bør være behovsbaserede og komplementære og være sammenhængende med den humanitære bistand i overensstemmelse med den europæiske konsensus om humanitær bistand og De Forenede Nationers retningslinjer (Oslo-retningslinjerne) med henblik på at sikre overholdelse af de humanitære principper for neutralitet, humanitet, upartiskhed og uafhængighed;
- d) kræver, at EU's bistand i tilfælde af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer så vidt muligt bør tage sigte på at hjælpe den lokale økonomi, som f.eks. gennem køb af lokalt eller regionalt producerede fødevarer såvel som gennem levering af de nødvendige materialer til landmænd for på ny at sætte gang i økonomien i landdistrikter
- e) anmoder Rådet og Kommissionen om at præcisere ordningerne for samarbejde og koordination mellem Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EEAS) og Kommissionen om styring af store katastrofeindsatser uden for EU's territorium;
- f) foreslår lokale koordinationsbestrebelse i samarbejde med den nationale regering i den pågældende stat, idet der gøres brug af EU's og medlemsstaternes lokale repræsentanter for at sikre et målrettet og kompetent beredskab i de berørte områder;
- g) opfordrer indtrængende Rådet til at styrke EU's katastrofeberedskabskapacitet som en vigtig prioritet, navnlig i betragtning af drøftelserne om oprettelse af en EU-civilbeskyttelsesstyrke, og til at følge op på Europa-Parlamentets gentagne krav om, at de forslag, der blev fremsat i Barnier-rapporten i 2006, gennemføres;
- h) opfordrer til, at der med det samme oprettes en EU-civilbeskyttelsesstyrke, som på passende vis skal udstyres med de nødvendige teknologiske og tekniske ressourcer;

- i) opfordrer også som et led i operationerne efter en naturkatastrofe til en bedre koordinering mellem de humanitære organisationer, medlemsstaternes civilbeskyttelsesordninger og GD ECHO og andre fremtidige europæiske civilbeskyttelsesstyrker;
- j) opfordrer indtrængende Kommissionen til at udvikle programmer sammen med de nationale regeringer, de lokale myndigheder og civilsamfundsorganisationerne i modtagerlandene, for så vidt angår fællesskabsbaseret katastrofeforebyggelse og kapacitet til forvaltning af kriseberedskab;
- k) tilskynder Rådet til efter den almindelige lovgivningsprocedure at vedtage foranstaltninger (som Kommissionen skal foreslå) til at forbedre forudsigeligheden af den nuværende EU-civilbeskyttelsesordning, som i øjeblikket er baseret på frivillige og ad hoc-bidrag fra medlemsstaterne, samt dennes evne til at planlægge forud; foreslår, at disse foranstaltninger kan indbefatte ordninger, der er afprøvet under forberedende foranstaltninger, herunder samlede EU-aktiver, frivillig sammenlægning af ressourcer, kortlægning af eksisterende kapacitet, identificering af scenarier og udvikling af yderligere uddannelsesaktiviteter;
- l) opfordrer også til realistiske budgetter, hvor bevillinger til naturkatastrofer eller humanitære aktioner tildeles på grundlag af de foregående års udgifter;
- m) mener, at EU's civilbeskyttelsesstyrke bør være baseret på EU's civilbeskyttelsesordning, bør udnytte de eksisterende redskaber bedst muligt og gøre dem mere effektive og synlige og udveksle logistiske og menneskelige ressourcer med hensyn til både katastrofeberedskabsuddannelse og katastrofehandtering gennem udviklingen af initiativer som led i forberedende foranstaltninger, samt være i stand til at levere nødhjælp inden for 24 timer, efter at en katastrofe er indtrådt;
- n) henstiller, at EU's civilbeskyttelsesstyrke baseres på principperne om, at den skal:
- bygge på en vurdering af behov med deltagelse af alle humanitære aktører
 - være civil
 - foregå under EU's flag
 - respektere den humanitære folkeret
 - respektere, at medlemsstaternes deltagelse i de foranstaltninger, der iværksættes, er frivillig
 - være baseret på princippet om byrdefordeling
 - være åben for bidrag fra tredjelande
 - anerkende FN's overordnede rolle med hensyn til at koordinere internationale hjælpeaktioner uden for EU's territorium
 - organiseres på forebyggende basis ifølge særlige scenarier;
- o) mener under særlig henvisning til de humanitære bistandsaktioner og baseret på de erfaringer, der blev gjort ved aktionerne i Haiti og Pakistan, at EU i videst mulig udstrækning bør operere i FN-regi og koncentrere sig om de områder, hvor dets intervention kan bidrage til større merværdi;

- p) mener, at den europæiske civilbeskyttelsesstyrke kunne baseres på et tilsagn fra visse medlemsstater om frivilligt at stille forud fastlagte civilbeskyttelsesmoduler til rådighed, som er rede til øjeblikkelig aktion i EU-operationer, der samordnes af overvågnings- og informationscentret (MIC), og at de fleste af disse moduler, som allerede findes på nationalt plan og således ikke ville medføre omfattende ekstraudgifter, fortsat ville være under disse landes kontrol, og at deployeringen af disse moduler, der holdes i beredskab, ville danne kernen i EU's civilbeskyttelsesordning med henblik på aktioner i forbindelse med katastrofer inden for og uden for EU;
- q) mener, at yderligere civilbeskyttelsesmoduler kunne finansieres af EU i forbindelse med særlige behov, hvor der er blevet fastslået brister, og hvor det europæiske plan ville tilføre værdi, og understreger betydningen af en forøgelse af midler til transport og udvikling af transportmoduler, der holdes i beredskab;
- r) understreger behovet for udvikling af en samlet og proaktiv tilgang til katastrofeberedskab, der samordner de forskellige aktionsmidler, som Unionen og medlemsstaterne råder over, såsom (civil og militær) krisestyring, finansiel bistand og udvikling eller social- og miljøpolitikker; mener i denne forbindelse, at overgangsfasen mellem katastrofeberedskab og genopbygning efter katastrofer bør håndteres mere effektivt; minder om forslaget om oprettelse af et europæisk frivilligt korps for humanitær bistand i overensstemmelse med Lissabontraktatens bestemmelser (artikel 214, stk. 5) og opfordrer med henblik på det europæiske år for frivilligt arbejde 2011 Kommissionen og Rådet til sammen med Europa-Parlamentet hurtigst muligt at udarbejde de regler og procedurer, der skal gælde for korpsen, navnlig på baggrund af lignende initiativer i nogle af medlemsstaterne
- s) minder Rådet om, at anvendelsen af militære aktiver og kapaciteter i katastrofeindsatser bør være undtagelsen, der anvendes som en "sidste udvej" og altid i overensstemmelse med eksisterende aftaler såsom den europæiske konsensus om humanitær bistand og Oslo-retningslinjerne for anvendelse af militære og civile midler til international katastrofehjælp;
- t) erkender, at militære ressourcer og militær kapacitet i forbindelse med nødsituationer kun bør anvendes som en sidste udvej i henhold til den europæiske konsensus om humanitær bistand og Oslo-retningslinjerne; gør opmærksom på, at militære midler ofte tegner sig for en betydelig del af katastrofeberedskabet sammen med civilbeskyttelse og humanitær bistand, og bemærker, at militære ressourcer kan være nødvendige for at afhjælpe kritisk mangel på kapacitet (navnlig strategiske transportfaciliteter, specialiserede aktiver, tunge konstruktioner og transport); understreger derfor behovet for at udvikle en samlet strategi og forbedre samspillet mellem civil og militær kapacitet og identificere områder, hvor medlemsstaterne kan samle deres bestræbelser og kapaciteter på EU-plan for at bidrage til katastrofeberedskabet, hvilket er særlig vigtigt i en vanskelig økonomisk situation;
- u) understreger, at det er nødvendigt at opbygge civile kapaciteter i EU, som er permanent disponible, og som kan fungere uafhængigt af militære strukturer, og

fastlægge de områder, hvor medlemsstaterne i denne forbindelse kan samle deres bestræbelser og kapaciteter på EU-plan;

- v) opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til at samarbejde om gennemførelsen af en synlighedshandlingsplan, som bør indeholde konkrete foranstaltninger til at øge synligheden af EU's katastrofeberedskab;
 - w) tilskynder til anvendelsen af det globale miljø- og sikkerhedsovervågningssystem (GMES), der skal holde eventuelle kriseområder under overvågning, hvilket gør det muligt med et bedre beredskab til fremsendelse af humanitær bistand, og understreger, at det er af særdeles stor betydning, at der oprettes en mekanisme til opfølgning af EU's indsatser og vurdering af den bistand, der ydes;
 - x) tilskynder til udarbejdelsen af forskningsbudgetter og industriel kapacitet (f.eks. satellitbilleder i GMES-programmet) for at forbedre faser med katastrofehåndtering
 - y) anmoder Rådet om at tage ovenstående henstillinger i betragtning, når det behandler og når frem til konklusioner om den kommende meddelelse fra Kommissionen om etablering af et EU-katastrofeberedskab, som Kommissionen har annonceret;
2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Indledning:

Mangedoblingen af store katastrofer (naturskabte og menneskeskabte) uden for EU i de senere år har ført til et øget antal opfordringer til at forbedre effektiviteten af EU's eksisterende katastrofeberedskabskapacitet. Selv om EU's katastrofeberedskabskapacitet konstant har udviklet sig siden oprettelsen af EU's civilbeskyttelsesordning i 2001, mener ordføreren, at det er nødvendigt at gøre meget mere for at sikre en koordineret, sammenhængende og synlig EU-reaktion.

Dette behov for en mere koordineret indsats blev også fremhævet i den seneste meddelelse fra Kommissionen om styrkelse af EU's katastrofeberedskab fra marts 2008. Denne meddelelse skulle være et første skridt på vejen mod et omfattende og integreret EU-beredskab. Det inkluderede en handlingsplan med en række konkrete foranstaltninger til gradvis opbygning af en mere integreret koordination mellem de forskellige katastrofeberedskabsinstrumenter.

Siden da har et af de største skridt i retning mod et mere integreret beredskab været indlemmelsen af civilbeskyttelse og humanitær bistand i én enkelt kommissærs portefølje. Skønt det endnu er for tidligt at vurdere resultaterne, er der ingen tvivl om, at denne måde at organisere porteføljerne på åbner mulighed for øget sammenhæng i og koordination af EU's katastrofeberedskab. To år efter offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse mangler mange af foranstaltningerne i handlingsplanen dog stadig at blive gennemført, samtidig med at EU's indsats i forbindelse med nylige kriser har afsløret det eksisterende systems begrænsninger.

Ordføreren mener, at det er på høje tid at anerkende den politiske vigtighed af at styrke EU's katastrofeberedskabskapacitet, og at alle midler bør tages i brug for at nå denne målsætning. I denne forbindelse beklager ordføreren, at mange konkrete forslag i Barnier-rapporten fra 2006 om oprettelse af en europæisk civilbeskyttelsesstyrke mere eller mindre er blevet ignoreret eller kun har haft begrænset fremgang.

Da beslutningen om at udarbejde en initiativbetænkning oprindeligt udsprang af situationen i Haiti, begrænses denne betænkningens anvendelsesområde til den eksterne dimension af EU's katastrofeberedskabskapacitet.

Erfaringer fra nylige kriser med særligt fokus på Haiti

EU's reaktion på jordskælvet i Haiti, som navnlig kombinerede aktiveringen af EU's civilbeskyttelsesordning, anvendelsen af militære aktiver og deployering af et væsentligt og stort humanitært bistandsberedskab, viste tydeligt kompleksiteten af de eksisterende redskaber og procedurer.

Skønt ordføreren anerkender, at indsatsen fra medlemsstaterne og EU-institutionerne var hurtig og stor, medførte krisestyringen også en række udfordringer for så vidt angår effektivitet, koordination og synlighed.

- **Effektivitetsudfordringen**

Når det gælder *humanitær bistand* skal det anerkendes, at indsatsen var utroligt hurtig og effektiv med hurtig deployering af ECHO-eksperter til området og bevilling af humanitære midler (3 mio. EUR) inden for 24 timer under hasteproceduren. Denne første indsats blev siden suppleret med yderligere midler til et samlet beløb på 120 mio. EUR.

EU's civilbeskyttelsesordning blev aktiveret den selv samme dag, som jordskælvet fandt sted, og den bistand, der blev ydet gennem monitorerings- og informationscentret (MIC), var temmelig betydelig – med rednings- og eftersøgningsteams i byerne, lægehold og tilvejebringelse af nødhjælpsforsyninger, husly og vandforsyning.

Selv om systemet i tilfældet Haiti fungerede relativt godt, bliver deployeringen af EU's civilbeskyttelsesbistand uundgåeligt forsinket af det nuværende systems funktionsmåde, som er baseret på frivillige og ad hoc-bidrag, der er afhængige af forskellige nationale beslutningsprocesser. En af systemets største svagheder er, at det er umuligt på forhånd at sikre, at de centrale ressourcer vil være til rådighed, og at store huller vil kunne undgås.

Blandt de positive erfaringer, der kan drages af Haiti, er, at Kommissionen for første gang var i stand til umiddelbart at deployere en vandretningsenhed (under ledelse af Frankrig) og en avanceret lægestation med operationsfaciliteter (under ledelse af Italien), som blev holdt parate til indsats under en ordning finansieret gennem en forberedende foranstaltning til EU's udrykningsberedskab (2008-budgettet).

Ordføreren mener, at de opmuntrende resultater af den forberedende foranstaltning fra 2008 bør vurderes yderligere, og at idéen om en frivillig pulje af medlemsstaternes aktiver på standby til omgående deployering i EU-operationer bør udvikles yderligere. I denne sammenhæng vil ordføreren gerne minde Rådet og Kommissionen om følgende anbefaling fra Barnier-rapporten: "Kun forebyggende organisering og sammenlægning af eksisterende ressourcer kan føre til oprettelsen af en europæisk civilbeskyttelsesstyrke".

Haiti-krisen har også vist, at *deployering af militære aktiver* kan være ekstremt gavnlig som supplement til tilvejebringelsen af nødhjælp. Det vil være vigtigt at undersøge, hvordan den korrekte anvendelse af militære aktiver i forbindelse med katastrofeindsatser kan gøres mere effektiv.

I denne forbindelse mener ordføreren, at anvendelsen af militære aktiver og militær kapacitet som en del af en civil ledet indsats efter en naturkatastrofe under alle omstændigheder fortsat bør styres af eksisterende retningslinjer såsom den europæiske konsensus om humanitær bistand og Oslo-retningslinjerne for anvendelse af militære og civile midler til international katastrofehjælp (opdateret i november 2006).

- **Koordinationsudfordringen**

I betragtning af krisens størrelse og antallet af involverede aktører viste koordinationsprocessen i kølvandet på jordskælvet sig at være temmelig udfordrende, både på det operative og på det strategisk/politiske niveau.

Som nævnt ovenfor har koordinationsprocessen gennem monitorerings- og informationscentret (MIC) været ret effektiv i Haiti, men der var (og er stadig) tilfælde af national bistand, der ydes uden forudgående koordination.

I tilfældet Haiti gennemførte ECHO og MIC hurtigt fælles behovsanalyser, men det viste sig at være vanskeligt at udveksle information og organisere fælles behovsanalyser med EU's medlemsstater i løbet af den første nødhjælpsfase. Denne situation førte til forskellige og overlappende strømme af rapporter, som komplicerede en tilstrækkelig mobilisering af de til rådighed værende nødhjælpsaktiver. Som nævnt ovenfor blev koordinationsprocessen på Kommissionsniveau lettet af den nylige indlemmelse af civilbeskyttelse og humanitær bistand under ét enkelt GD. Denne nye porteføljefordeling førte til flere indbyrdes drøftelser internt i tjenesten og åbnede mulighed for fælles vurderinger og bedre informationsudveksling.

I denne sammenhæng er det vigtigt at huske på, at "anvendelsen af civilbeskyttelse – når den deployeres i forbindelse med en humanitær krise – bør være behovsbaseret samt komplementære og være sammenhængende med humanitær bistand", som det understreges i den europæiske konsensus om humanitær bistand.

Krisen i Haiti opstod også midt i en *institutionel overgangsperiode* med Lissabontraktatens ikrafttræden og drøftelserne om oprettelsen af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EEAS). Med henblik på håndteringen af Haiti-krisen, er det blevet oplyst, at der er gjort bestræbelser på at omsætte Lissabontraktatens ånd i praksis gennem øget interaktion mellem Kommissionens tjenestegrene og Rådet.

Ikke desto mindre blev jordskælvet efterfulgt af en periode med forvirring om, hvem der skulle stå i spidsen for koordinationen af EU's overordnede indsats. I betragtning af krisens størrelse blev koordinationen endelig sikret af Unionens højtstående repræsentant/næstformand i Kommissionen, Ashton, i tæt samarbejde med kommissær Georgieva, der har ansvaret for humanitær bistand, civilbeskyttelse og internationalt samarbejde.

I fremtiden forventes det, at EEAS vil etablere ét kriseberedskab, hvilket vil kræve en rationalisering af de eksisterende kriseplatforme. Det er nødvendigt at få fastlagt klare koordinationsmekanismer mellem Kommissionens tjenestegrene og Rådets Generalsekretariat også for så vidt angår koordinationen og anvendelsen af EU's militære aktiver i forbindelse med en katastrofeindsats.

- **Synlighedsudfordringen**

Den manglende synlighed af EU's indsats er også blevet fremhævet som en af de væsentligste mangler ved EU-aktionerne i Haiti. Den samme kritik har været fremsat om EU's indsats i forbindelse med oversvømmelserne i Pakistan i juli/august 2010.

Ordføreren mener, at der bør skabes klare aftaler og procedurer for at sikre dobbelt synlighed (for både medlemsstaterne og EU) af civilbeskyttelsesaktiver, der deployeres af medlemsstaterne gennem EU's civilbeskyttelsesordning. En første og afgørende forudsætning

for en sådan dobbelt synlighed er imidlertid den politiske vilje fra medlemsstaternes side til at samle information og aktiver under et fælles EU-flag snarere end under deres nationale flag.

Med hensyn til synlighedsspørgsmålet mener ordføreren endvidere, at der bør fokuseres mere på at forbedre overvågningen og den overordnede kommunikation i forbindelse med EU's katastrofeberedskab. Der bør tilvejebringes en løbende informationsstrøm af data, der bør opdateres kontinuerligt, selv efter nødhjælpsfasen.

Kontrol med anvendelsen af budgetmidler og information om resultater bør gøres tilgængelig med henblik på at dokumentere over for den europæiske opinion, at bistanden har været reel, konkret og hensigtsmæssigt forvaltet.

Konklusioner

Den korte analyse af erfaringerne fra Haiti viser tydeligt nødvendigheden af yderligere reformer af EU's katastrofeberedskabskapacitet. I denne sammenhæng er det også nødvendigt at understrege, at et mere effektivt og hurtigt katastrofeberedskab vil kræve stærk politisk vilje fra de forskellige tilstedeværende parter.

Mens der for nylig har været bestræbelser på at styrke sammenhængen og koordinationen mellem civilbeskyttelsesdimensionen og den humanitære bistandsdimension i EU's beredskab, har der fortsat kun været minimale skridt i retning af at oprette en europæisk civilbeskyttelsesstyrke. Ordføreren gør gældende, at det er på høje tid at gøre yderligere fremskridt på dette område, navnlig ved at omsætte en række konkrete forslag fra Barnier-rapporten fra 2006 (Towards a European Civil Protection Force) til praksis.

FORSLAG TIL HENSTILLING TIL RÅDET B7-0228/2010

jf. forretningsordenens artikel 121, stk. 1,

om etablering af et EU-udrykningsberedskab

Anneli Jäätteenmäki, Charles Goerens, Louis Michel, Marielle De Sarnez, Frédérique Ries

for ALDE-Gruppen

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Den Europæiske Unions globale ansvar for at yde hurtig humanitær hjælp og bistand og til den betydelige indsats, som EU yder overalt i verden,
- der henviser til behovet for bedre samordning og pooling af eksisterende humanitær bistand inden for 24 timer, efter at en katastrofe er indtrådt,
- der henviser til, at Kommissionen efter det nylige jordskælv i Haiti for første gang udsendte to moduler, som er blevet stillet til rådighed gennem en forberedende foranstaltning til EU's udrykningsberedskab, etableret med Parlamentets støtte, og at det var en succes;
- der henviser til forslagene i rapporten "For a European civil protection force: europe aid", som blev udarbejdet af Michel Barnier i 2006,
- der henviser til forretningsordenens artikel 121, stk. 1,

1. henstiller til Rådet:

at opfordre Kommissionen så hurtigt som muligt til at fremlægge forslag for Parlamentet om etablering af en EU-civilbeskyttelsesstyrke baseret på EU's civilbeskyttelsesordning, således at Den Europæiske Union kan samle de nødvendige ressourcer for at kunne yde en indledende humanitær nødhjælp inden for 24 timer, efter at en katastrofe er indtrådt;

at et EU-udrykningsberedskab bør være kendetegnet ved:

- at være af civil og/eller humanitær karakter
- at kunne mobiliseres på ethvert tidspunkt og hurtigst muligt
- at foregå under EU's flag
- at respektere den humanitære folkeret
- at være åben for samarbejde med andre humanitære aktører
- at være indstillet på at samarbejde med FN-systemet

- at være åben for bidrag fra tredjelande
- at det respekteres, at medlemsstaternes deltagelse i de foranstaltninger, der iværksættes, er frivillig
- at være indstillet på løbende at opretholde standarden for den kapacitet, der på ethvert tidspunkt kan mobiliseres, hvad enten der er tale om personel eller materiel,
- at være baseret på princippet om byrdefordeling;

at opfordre Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og kommissæren for internationalt samarbejde, humanitær bistand og krisestyring til at indtage en ledende rolle i samordningen af Unionens kriseindsats under udøvelse af det ansvar for en mere effektiv samordning af Unionens indsats i fremtidige krisesituationer, som følger af Lissabontraktaten, samtidig med at der bygges på allerede opnåede resultater;

2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen.

28.10.2010

UDTALELSE FRA UDENRIGSUDVALGET

til Udviklingsudvalget

om opbygning af en EU-beredskabskapacitet
(2010/2096(INI))

Rådgivende ordfører: Renate Weber

FORSLAG

Udenrigsudvalget opfordrer Udviklingsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om den højtstående repræsentants/næstformandens afgørende rolle i koordinationen af EU's aktiviteter i tredjelande og områder i verden uden for EU; understreger, at EU-udenrigstjenestens opbygning og arbejdsmetoder bør sigte mod at sikre sammenhæng og konsekvens i EU's aktiviteter i krisesituationer; opfordrer derfor Rådet til at give den højtstående repræsentant/næstformanden fast mandat til at aktivere en kriseenhed bestående af repræsentanter fra alle relevante tjenestegrene i Kommissionen og Rådet og fra alle EU-planlægningsinstanser (MIC, CMPD, EUMS, CPCC) for at koordinere EU's reaktion i katastrofesituationer, så arbejdet kan indledes hurtigt, uden at der systematisk skal rettes henvendelse til Rådet; foreslår, at denne enhed kunne støttes af et team, der skal kunne indsættes inden for krisens første timer, og som skal bestå af civile (CRT, MIC), militære og civil-militære (EUMS, CPCC) eksperter og også udnytte SITCEN- og SATCEN-efterretninger;
2. fremhæver behovet for optimal koordination mellem EU's katastrofeberedskab og andre af EU's instrumenter – såsom civile eller militære missioner og instrumenter (kampgrupper) under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) – som allerede er iværksat, eller som vil kunne iværksættes efter en katastrofe; fremhæver desuden, at EU's beredskab også kunne baseres på disponible multinationale styrker, og at den europæiske lufttransportkommando i Eindhoven f.eks. kunne deltage i koordinationen af medlemsstaternes strategiske transportkapacitet;
3. erkender, at militære ressourcer og militær kapacitet i forbindelse med komplekse

nødsituationer kun bør anvendes som en sidste udvej i henhold til den europæiske konsensus om humanitær bistand og Osloretningslinjerne; gør opmærksom på, at militære midler ofte tegner sig for en betydelig del af katastrofeberedskabet sammen med civilbeskyttelse og humanitær bistand, og understreger derfor behovet for forbedring af samspillet mellem civil og militær kapacitet og identificering af områder, hvor medlemsstaterne kan samle deres bestræbelser og kapaciteter på EU-plan for at bidrage til katastrofeberedskabet, hvilket er særlig vigtigt i en vanskelig økonomisk situation;

4. opfordrer derfor den højtstående repræsentant/næstformanden og medlemsstaterne til at gøre en kraftig indsats for at finde frem til synergier i forbindelse med civil-militær anvendelse af strategisk lufttransportkapacitet; glæder sig i den forbindelse over samarbejdet mellem Overvågnings- og Informationscentret (MIC) og Den Europæiske Unions transportplanlægningsenhed (EUMPC) i forbindelse med EU's katastrofeberedskabsindsats i Pakistan; opfordrer medlemsstaterne til kraftigt at øge den lufttransportkapacitet, der er samlet i den europæiske lufttransportkommando (EATC), og samtidig sikre civil-militær udnyttelse af denne kapacitet; glæder sig i denne forbindelse over det belgiske formandskabs forslag om oprettelse af et multinationalt helikopterkorps inden for rammerne af EATC til varetagelse af såvel civile som militære opgaver;
5. tilskynder Rådet til at fortsætte de igangværende drøftelser om forbedring af forudsigeligheden af EU's civilbeskyttelsesordning og kræver øjeblikkelig oprettelse af en civilbeskyttelsesstyrke på EU-plan, som det blev foreslået i Barnier-rapporten allerede i 2006;
6. understreger behovet for udvikling af en samlet og proaktiv tilgang til katastrofeberedskab, der samordner de forskellige aktionsmidler, som Unionen og medlemsstaterne råder over, såsom (civil og militær) krisestyring, finansiel bistand og udvikling eller social- og miljøpolitikker; mener i denne forbindelse, at overgangsfasen mellem katastrofeberedskab og genopbygning efter katastrofer bør styrkes; minder om forslaget om oprettelse af et europæisk frivilligt korps for humanitær bistand i overensstemmelse med Lissabontraktatens bestemmelser (artikel 214, stk. 5) og opfordrer med henblik på det europæiske år for frivilligt arbejde 2011 Kommissionen og Rådet til sammen med Europa-Parlamentet hurtigst muligt at udarbejde de regler og procedurer, der skal gælde for korpset, navnlig på baggrund af lignende initiativer i nogle af medlemsstaterne;
7. minder om de eksisterende strukturer, kapaciteter og instrumenter, som er blevet udviklet under FSFP siden Det Europæiske Råds samlinger i Helsinki og Feira, og understreger, at civil krisestyring (herunder civile reaktionshold) kan finansieres af budgettet for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP); støtter derfor udviklingen af en hurtig beredskabskapacitet, som ikke overlapper, men derimod supplerer de eksisterende strukturer og kapaciteter inden for FUSP;
8. minder om behovet for at respektere FN's koordinatorrolle og anerkende andre internationale aktørers bidrag.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	28.10.2010
Resultat af den endelige afstemning	+ : 39 - : 8 0 : 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Gabriele Albertini, Pino Arlacchi, Franziska Katharina Brantner, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Mário David, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anneli Jäätteenmäki, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Kyriakos Mavronikolas, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Hans-Gert Pöttering, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Charles Tannock, Zoran Thaler, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Graham Watson
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Christian Ehler, Kinga Gál, Georgios Koumoutsakos, Barbara Lochbihler, Norbert Neuser, Vittorio Prodi, Potito Salatto, Judith Sargentini, Marietje Schaake, Traian Ungureanu, Renate Weber

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	9.11.2010
Resultat af den endelige afstemning	+ : 20 - : 0 0 : 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Thijs Berman, Corina Crețu, Nirj Deva, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Judith Sargentini